

Používáte nástroj pro blokování reklamy. Příjmy z reklamy umožňují naši existenci. Nově jsme reklamu omezili, aby vás zbytečně neobtěžovala. Podpořte nás a nástroj pro tento web vypněte ([návod](#)). Děkujeme.

[Téma](#)

Horké chvílky seniorů

Petr Třešňák získal Cenu Ferdinanda Peroutky

Populace stárne, život se prodlužuje a dnešní penzisté jsou zdravější, vitálnější a také sebevědomější než jejich předci. • Zdroj: Milan Jaroš

[Petr Třešňák](#)

14. 9. 2014 | aktualizace 5. 2. 2015 17:39

*Autor tohoto textu a zástupce šéfredaktora Respektu **Petr Třešňák získal** (spolu s moderátorem a zakladatelem DVTV Martinem Veselovským) **prestižní Cenu Ferdinanda Peroutky za loňský rok**. Gratulujeme a jako ukázkou jeho práce odemykáme jeho text o milostném životě starých lidí. Jeho profil a další texty najdete [na webu k 25 letům Respektu](#).*

Ještě nedávno to bylo jedno z posledních sexuálních tabu. O milostném životě starých lidí se téměř nemluvalo, jako by ani neexistoval. Dnes ale přichází do důchodového věku silná generace, která dospívala v liberálních šedesátých letech a svých zvyků se nehodlá vzdát. Sex se stává neskrývanou součástí stáří, což přináší zajímavé výzvy - seniorům i jejich dětem.

A tenhle znáte? Přijde dědeček do nevěstince a na recepci nesměle požaduje společníci na večer. Bordelmamá potáhne s úsměvem z cigarety a nakloní se přes pult, až se jí výstřih napne k prasknutí. „Ale dědo,“ říká zvýšeným hlasem zákazníkovi do ucha. „Tohle už máte přece za sebou!“ Staříkovi se rozzáří oči. „Vážně? A co jsem dlužen?“

Starý – a dnes již poněkud nekorektní – vtip si pohrává s představou, jakou má o sexualitě seniorů většina mladších ročníků. Soulož starých lidí nám připadá jako něco nepříliš uskutečnitelného, mírně komického, případně rovnou nevábného. Naše vnímání dědečků a babiček je tradičně asexuální – spojujeme si je s moudrostí, nadhledem, případně nerudností, ale milostné touhy jim přiznáváme neochotně. „Dovedete si představit, jak babička Boženy Němcové na Starém bělidle po nocích masturbuje?“ dává příklad známý sexuolog Petr Weiss. „Pro většinu lidí taková představa není moc pohodlná. Ale přitom je pravděpodobné, že ta paní masturbovala – bylo jí padesát tři a žila bez partnera.“

Povzdech nad tím, že se sex v pokročilém věku tabuizuje, začíná dnes snad každý článek i odborná studie. Jednu z příčin vidí psychologové v tom, že dětem se ošklivá představa soulože rodičů, což má v jejich vývoji ochrannou funkci. Jiný vtip, v němž chlapeček vážným hlasem oznamuje svému mladšímu bratrovi: „Já vím, že to dělali. A dvakrát,“ dobře ilustruje, že naše dětské já je ochotné předchozím generacím tolerovat reprodukční důvody, ale milostné hrátky pro potěšení už mnohem méně.

Vytěšňování sexuality seniorů ovšem není až tak přirozené, jak by se mohlo zdát. Jedna srovnávací

studie provedená dvěma americkými psychology v osmdesátých letech zkoumala tohle téma ve 106 různých tradičních kulturách a zjistila, že vnímání erotiky ve stáří se odvíjí od společenských stereotypů. V případě západní civilizace sehrálo svou roli to, že muži se v konzervativnějších časech na sexualitu žen dívali s nedůvěrou – a zejména v případě zralých žen po přechodu, u nichž už nešlo „nemístnou“ touhu omlouvat voláním po mateřství. „Stáří lidé se dodnes za svoje sexuální potřeby často stydí,“ vysvětluje důsledky Petr Weiss. O jejich milostném životě se tak až do devadesátých let minulého století prakticky nemluvalo, vědecky se zkoumal jen málo a většina lidí žila v domnění, že nejspíš ani neexistuje.

Časy se ale mění. Populace stárne, život se prodlužuje a dnešní penzisté jsou zdravější, vitálnější a také sebevědomější než jejich předci. Vnímají finále života jako období, kdy mají konečně čas na sebe. Chtějí si ho užít a někdy v něm i navazovat nové vztahy. Na Západě se navíc do domovů důchodců pomalu stěhuje generace narozená po válce, která zastává v oblasti erotiky velmi svobodnomyslné názory.

V Česku má sexuální revoluce seniorů trochu zpoždění. Zdejší dědové a babičky prožili většinu života v totalitě a jejich postoje se mění pomaleji. „Větší změny očekávám, až zestárne generace žen, která se emancipovala po revoluci,“ myslí si Weiss. Trend u nás zatím chybí, nicméně osvěžující příklady stáří na západní způsob najdeme už dnes.

Seznámili se před čtyřmi roky a dnes jsou nerozluční. (Jan a Hana) • Zdroj: Milan Jaroš

Žít naplno

Když se oteplilo, sedávala paní Hana na verandě svého domku. Jan chodil dvakrát denně okolo se psem. Znali se jen od vidění – ona se v malém městečku nedaleko Prahy narodila, on sem jezdil na letní byt. Občas prohodili pár slov přes plot, až ho jednou na jaře pozvala na zahradu. Rozuměli si a léto pak trávili společnými procházkami podél Labe. Na podzim je dešť o výlety připravil a ona ho pozvala k sobě domů na čaj.

Navštěvovali se, a když jí Jan dával dárek k Mikuláši, poprvé Hanu políbil. Nazítří už jí dal pusou rovnou ve dveřích na přivítanou. „Když už jsme si spolu začali,“ řekl se smíchem. Za pár dní se zapovídali hluboko do noci. Hustě přšelo a Hana ho nechtěla pustit, aby nenastydl. A tak zůstal poprvé přes noc. Tehdy mu bylo 83 let, jí o tři roky méně.

Když se dnes – o čtyři roky později – drží u stolu za ruku, působí jako manželé slavící diamantovou svatbu. Žijí spolu v jednom domě, spí ve společné ložnici, jsou nerozluční. Do Janova domku prý chodí jen zalévat květiny. Nikdo by nehádal, že jsou vdova a vdovec, kteří prožili půlstoletí šťastného života s jinými partnery. Ani je samotné prý nikdy nenapadlo, že by mohli ještě zažít milostný vztah. Dokud se nepotkali.

Populace stárne a dnešní senioři jsou mnohem zdravější a vitálnější než jejich předci. Finále života si chtějí užít.

Jejich soužití dobře ukazuje, jaké výhody láska do stáří přináší. Navzdory zdravotním problémům vyzařují oba radost a optimismus. Společný čas tráví návštěvami divadel, cestováním po hradech a zámcích, ježděním do přírody nebo koupáním. Hana chodí o berlích, ale Jan ještě tři roky před devadesátkou řídí auto, což jim dává volnost pohybu. „Minulý týden jsem takhle v poledne dostal chuť podívat se na svět trochu z výšky,“ vysvětluje vysoký muž výhody svobodného stáří ve dvou. „A tak jsme se sebrali a vyrazili na Ještěd.“

Vzájemné setkání považují za malý zázrak. Shodnou se v pohledu na svět, nehádají se a fakt, že Jan své

nové partnerce občas omylem řekne Irenko, je prý v jejich věku nerozhází. „S první ženou prožil krásných 50 let a dala mu dva syny, tak na co bych měla žárlit?“ říká Hana vesele. Svou zamilovanost ale evidentně prožívá jinak – její dcera prozrazuje, že rozjařená babička občas posílá svým třicetiletým vnučkám esemesky ve stylu „vsad' se, že se vdám dřív než ty“.

Návštěva u spokojených seniorů příjemně plyne a přichází chvíle pravdy – autor tohoto článku přijel proto, aby se osmdesátníkům zeptal na sex. Netušil ovšem, jak těžké to bude. Síla společenského tabu působí a otázka „Milujete se spolu?“ se jeví jako krajně nevhodná. Po chvíli koktání se tazatel zmůže na dotaz, zda si partneři užívají i fyzické lásky. Dvojice na chvíli ztuhne. Paní Hana se zdá být zaskočena, ostatně nepřála si ani zveřejnění příjmení. Jejich romance sice nebudí v okolí žádné negativní reakce, ale na maloměstě prý člověk nikdy neví. Jan se osmělí jako první. „Ano, patří to k plnohodnotnému životu,“ říká opatrně, „a my se snažíme žít naplno.“ Partnerka se po chvíli přidává. „Často se mazlíme. Ale proto, že se máme rádi. Bez lásky by to nešlo.“

Ptát se na další intimní detaily je zjevně nad síly novináře. K úlevě všech přítomných se řeč brzy stáčí ke kvalitám nedalekého koupaliště, kam si staří milenci včera vyrazili užít posledních paprsků léta.

Jasná preference

Pro detailnější vhled pod peřinu seniorů naštěstí není třeba týrat další páry nepřípadnými otázkami. Studentka psychologie na filozofické fakultě Univerzity Karlovy Eliška Steklíková právě dokončila diplomovou práci, která se tématem zabývá. Z obsáhlých dotazníkových výzkumů, které v pětiletých intervalech sbírají sexuologové Petr Weiss a Jaroslav Zvěřina, vytáhla odpovědi lidí starších 60 let a vznikla tak první důkladnější studie o sexualitě českých seniorů.

V intimních aktivitách jsou zdejší penzisté vlažnější než jejich západní vrstevníci, ale rozdíl není dramatický. Sexuálně u nás žije 53 procent mužů a 34 procent žen v téhle věkové kategorii. Mnohem vyšší jsou čísla u lidí, kteří mají stálého partnera, což naznačuje, že důvodem abstinence bývá chybějící protějšek. Výzkum také potvrdil, že senioři si nevystačí jen s hlazením a drbáním na zádech, jak se občas traduje. Sexuálně aktivní penzisté jasně preferují vaginální soulož.

53 % mužů nad 60 let vede milostný život

Nevýhodou českého výzkumu je, že nerozlišuje šedesátníky, kteří bývají v dnešní době velmi čínorodí, od starších ročníků, takže nemáme přesnou představu, jestli apetit skutečně vydrží do pokročilého stáří. Západní čísla ukazují, že leckomu ano. Dvě americké studie zjistily, že v kategorii 75–85 let sexuálně žije čtvrtina seniorů a z těch, kteří mají stálého partnera, dokonce přes 40 procent.

Sexuologické výzkumy starší populace nemají dlouhou tradici, takže se statisticky špatně dokládá, jestli milostná praxe v pozdním věku skutečně v posledních letech narůstá, nebo se o ní jen víc mluví. Ojedinělý srovnávací průzkum mezi starými manželskými páry provedli Švédové a zjistili, že pod peřinou je opravdu stále rušněji: mezi lety 1971 a 2001 stoupl podíl aktivních pánů o 10 procent, a dam dokonce o 18 procent.

A důkazy smyslnějšího stáří můžeme hledat i jinde. Lékaři v USA hlásí značný nárůst pohlavních nemocí u starších milenců, v některých regionech se dokonce stali nejrychleji rostoucí skupinou nakažených HIV. Důvod je ten, že za oceánem zestárla poválečná generace tzv. baby boomers, která dospívala v šedesátých letech a kromě jiných svobodomyšlných projevů vynalezla také volnou lásku. Už 1,7 milionu někdejších dětí květin dnes žije v různých komunitách a zařízeních pro seniory, časem to má být až sedm milionů.

Řada z nich objevila na přelomu tisíciletí Viagru a někdejší domovy důchodců dnes atmosférou

připomínají spíše univerzitní kampusy. „Mluvíme o smíšené populaci žijící na jednom místě s téměř neomezeným množstvím volného času,“ glosoval nevyhnutelné jiskření sloupkař internetového magazínu Slate Daniel Engber. Vzhledem k tomu, že muži umírají dříve, bývá poměr pohlaví v těchto zařízeních až 1 : 7 a přeživší pánové často svého výjimečného postavení využívají k promiskuitě. Nechtěné těhotenství nehrozí, takže někdejší hippies podle průzkumů používají kondom zcela minimálně.

Jak přibývá nakažených kapavkou nebo HIV, odborníci mluví o nutnosti vzdělávání – američtí senioři podle nich nemají ani základní ochranné návyky, které jejich vnuci na středních školách považují za samozřejmé. Termín „sexuální poradenství“ se ale teď neskloňuje jen kvůli prezervativům. Sexuologové docházejí k názoru, že pokud má být intimní život ve stáří uspokojivý, je potřeba o něm s penzisty mluvit. Sex po sedmdesátce totiž není tak jednoduchý, jako byl ten na maturitním večírku.

Nespěchat a masturbovat

Když v roce 1998 přišla na trh Viagra následovaná dalšími podobnými preparáty, strhla se pánská nákupní horečka a zdálo se, že hlavní překážka milování ve stáří padla. Podle průzkumů trpí poruchou erekce zhruba čtvrtina mužů nad 45 let, a po pětasedmdesátých narozeninách dokonce celá polovina. Léky přinesly do jejich života mnoho spokojených chvil (a podle rozvodových právníků také zálety a rozchody), dnes ale převažuje názor, že k erotice v závěru života je třeba přistoupit komplexněji.

Tělesné změny po padesátce se totiž netýkají jen mužů. Ženám po přechodu s úbytkem hormonů ochabují sliznice vagíny, takže zatímco „zamlada“ jim trvalo jen půl minuty, než došlo k dostatečné lubrikaci pro pohlavní styk, nyní to trvá čtyři až pět minut. Stává se tedy, že pokud v takovou chvíli vstoupí na scénu nedočkavý partner vyztužený Viagrou, výsledkem je předčasná – a pro ženu bolestivá – soulož.

Sexuologové říkají, že ložnice seniorů představuje vůbec ideální pole pro nedorozumění všeho druhu. Mužská erekce je po šedesátce méně pevná a trvanlivá, což si ženy často vykládají jako nedostatek vlastní přitažlivosti. Muži jsou nervózní ze ztráty dřívějších jistot a katastrofické scénáře obou partnerů se sčítají ve společný karambol. „Obtíže v sexuální oblasti jsou z větší míry zapříčiněny psychopatologickými vlivy než samotnou fyziologií,“ píše francouzský psychiatr Gérard Le Gouès.

Na Západě proto sexuologové volají po tom, aby gynekologové a praktičtí lékaři sexuální témata se seniory více probírali. Rada potíží se dá ošetřit dobrou radou nebo debatou s partnerem. Lidem trpícím artrózou se před milováním například doporučuje teplá koupel, případně prášek proti bolesti. Pánský stres ze selhání dokážou zmírnit různé relaxační techniky a strach z fyzické zátěže, kterým trpívají lidé po infarktu, zpravidla odbourá přechod na méně náročné kopulační polohy.

Někdejší americké domovy důchodců atmosférou připomínají spíše univerzitní kampusy.

Zvláště choulostivým tématem bývají pro seniory následky některých onkologických onemocnění. Po rakovině prostaty mohou muži trpět spontánním odkapáváním moči při erekci, což je mimořádně delikátní problém, ale i ten se dá řešit komunikací s partnerkou. A hlavní doporučení pro sex na penzi pak zní: často spolu mluvit, nikam nespěchat a nesnažit se o soulož za každou cenu.

Erotické poradenství seniorům je ovšem zatím v plenkách i na Západě a v Česku se podobných rad od svého praktika pravděpodobně nedočkáte. Nízké povědomí o sexu v pokročilém věku pak možná zapříčiňuje jednu zdejší zvláštnost. Z výzkumu Elišky Steklíkové vyplývá, že zdejší starší ženy ve srovnání s cizinou překvapivě málo masturbují (jen 19 procent oproti 33 procentům z podobného

průzkumu z devadesátých let ve Velké Británii). Odborníci přitom autoerotiku ve stáří doporučují jako způsob odreagování, sebepoznání, případně ideální přípravy na hrátky ve dvou.

Dokud milostná touha přetrvává, většina praktických obtíží stáří se zkrátka dá řešit. V poslední době však začíná lékaře trápit jedna nová. Představuje podstatně větší výzvu než trable s erekcí a žádná pilulka na ni nepomáhá.

Nepoznávám, ale chci to

Češi ten den právě slavili dvacáté výročí pádu komunismu a daleko za oceánem se odehrávalo jiné, mnohem nenápadnější drama: 17. listopadu 2009 přesně v půl čtvrté ráno vzala ošetřovatelka Starla Wheelocková za kliku pokoje jedné z klientek domova Windmill Manor v americkém státě Iowa. Na posteli, kde sedmaosmdesátiletá žena spávala, uviděla tentokrát těla dvě. O devět let mladší středoškolský profesor na penzi (jména nikdy nebyla zveřejněna) se do domova nastěhoval teprve před týdnem a od začátku jevil čilý zájem o každou sukni. Teď oba starci leželi na posteli od pasu dolů nahí a povídali si. To by samozřejmě nemuselo vadit, nebýt jedné okolnosti: milenci trpěli Alzheimerovou demencí a žena svého souložníka nazývala jménem manžela, který za ní do domova pravidelně docházel.

Vrchní sestra tehdy kontaktovala rodiny a po poradě s nimi se rozhodla držet oba rezidenty od sebe. Profesor byl zatím v ranějším stadiu choroby, a tedy více „při smyslech“ a hrozilo, že by mohl zmatenou stařenku zneužívat. Sestřičky však roztouženého klienta uhlídaly jen do Vánoc. Pak dvojici znovu našly nahou v posteli – tentokrát to vypadalo, že po milostném aktu. Začal seriál vyšetřování, vyhazovů a žalob, během něžž byl domov seniorů málem zavřen. Případ skončil před soudem, který měl rozhodnout, jestli byla žena kvůli selhání pečovatelů znásilněna, anebo šlo o dobrovolný sex.

Verdikt neznáme, protože rodina oné paní se s Windmill Manor nakonec domluvila na mimosoudním vyrovnání. Dilema však zůstává – už proto, že sexuální jiskření mezi lidmi s demencí dnes hlásí mnoho podobných zařízení v USA. A rozhodnout, jak se v takových případech zachovat, vůbec není snadné. Mnozí senioři – tak jako ona paní z Iowy – po intimním kontaktu touží, ale mají přitom zkreslené vnímání reality, což bývá pro jejich rodiny velmi bolestné. Každé zařízení zatím s nelehkým problémem zachází po svém.

Někde nemocným penzistům v obavě z žalob brání ve fyzickém kontaktu a sex se zmateným pacientem považují za formu zneužití. Jiní geriatři namítají, že starý člověk má právo těšit se ze života do konce svých dnů, i když není schopen situaci správně pochopit – záleží na jeho vnitřním prožívání, nikoli názorech okolí.

V Česku zatím podobný problém nemáme, pečovatelé se setkávají jen s harašením seniorů vůči sestřičkám. „Zažila jsem dva klienty, kteří si každý o tom druhém mysleli, že je to jejich partner z prvního manželství,“ vzpomíná předsedkyně České alzheimerovské společnosti Iva Holmerová. „Ti se ale jen vodili za ruku.“

Ovšem co není, může přijít. Lékaři v posledních letech prohlašují Alzheimerovu chorobu za plíživou epidemii – podle propočtů se má počet nemocných do roku 2050 ztrojnásobit. Se zdravější tělesnou schránkou a rostoucím apetitem budou senioři s demencí pokoušet naše normy sexuálního chování a práva na svobodnou volbu stále častěji.

Snadná doporučení v tomhle případě neexistují, dá se čekat, že etické kodexy pro alzheimerovskou sexualitu budou vznikat postupně a občas dramaticky. Jednu věc ale pro spokojenější milostné stáří můžeme udělat už nyní. Totiž vrátit seniorům to, o co v minulém století přišli a bez čeho se lidská erotika nikdy neobejde – soukromí.

Pusu a dost

Domov důchodců v českém pohraničí je spojení, které vyvolává fantazie o zchátralém zámku obývaném bloumajícími starci v županech. Jakmile však člověk vstoupí do Domova seniorů Mistra Křišťana v Prachaticích, musí se mu v duchu omluvit. Elegantní zařízení by si neudělalo ostudu ani v takovém Švédsku. Prosklené stěny s výhledem do udržované zahrady, kavárna, příjemný interiér, zimní zahrada s vyvýšenými záhony, aby mohli senioři okopávat zeleninu i z invalidních vozíků – nic z toho zatím není v tuzemských domovech samozřejmé. Tu zásadní výhodu ale neuvidí návštěvník na první pohled: z 63 místních pokojů je téměř polovina jednolůžkových.

Právě nedostatek intimity v pečovatelských zařízeních bývá uváděn jako hlavní překážka toho, aby případné sexuální potřeby klientů mohly docházet naplnění. V dnešních domovech běžně najdeme ubytování po třech i čtyřech lůžkách, samostatný pokoj se shání obtížně. A přivést si partnerku do místnosti, kde polehávají další dva penzisté, není optimální.

Ředitelka prachatického domova Hana Vojtová jezdí sbírat nejnovější zkušenosti v péči o seniory do Německa a Rakouska. Absolvovala také konference zaměřené na jejich sexualitu a snaží se jí respektovat. „Zřizujeme jednolůžkové pokoje, jak jen to prakticky jde,“ vysvětluje ředitelka, „a naše manželské páry bydlí samozřejmě spolu v soukromí.“ Personál je podle ní zvyklý i na to, že si pánové přinášejí do domova pornočasopisy nebo DVD. „Kdyby si chtěl někdo objednat placenou společnici, nebudeme mu v tom bránit,“ směje se při zmínce o před časem medializovaném domově seniorů v Dánsku, který nabízí svým klientům prostitutky. „Ale zatím nevím o nikom, kdo by projevil zájem.“

...a pak mi nechal po sestře poslat čokoládu. (Jiřina Pešková a její nápadník Bohumil Majer) • Zdroj: Milan Jaroš

Prachatické zařízení zavedlo pro ochranu soukromí svých seniorů jednoduchou pomůcku, která se dá snadno napodobit i jinde. Každý pokoj má k dispozici závěsnou cedulku na kliku s nápisem „Nerušit“, jaká bývá v hotelích. Jiřina Pešková (81) a Bohumil Majer (79) by mohli mít důvod jí využívat. Sympatické dámě, která léta provozovala restauraci v nedaleké vesnici, nechal do jejího pokoje před časem pan Majer – tesař na penzi – poslat po sestřičce čokoládu. „Měla jsem zrovna na návštěvě vnučku a ta se divila – no babi!“ směje se paní Pešková a oči jí září. Hned druhý den se dala se svým nápadníkem do řeči a dnes už ví o jejich známosti celý domov.

Scházejí se každý den na pokoji jednoho z nich. Cedulku však prý v jejich věku už nepotřebují. „Je nám spolu dobře a občas si dáme pusinku, ale to je tak všechno,“ shrnuje Jiřina Pešková. A podobně jsou na tom i další dva manželské páry, které v domově bydlí. „Bejval jsem čupr, jenže to už je dýl,“ svěřuje se pan Miroslav Hejma (80), když hledí po tváři svou pospávající manželku. „Pusu na dobrou noc si ale dáváme. To víte, člověk už neví, jestli se ráno probudí.“

Drobné něžnosti v jinak liberálním domově dávají vlastně docela reálný obrázek českého stáří: navzdory větší otevřenosti jsou sexuálně aktivní senioři v menšině (tedy rozhodně po sedmdesátce). A sexuologové to považují za normální. „Řada lidí tuhle potřebu ve stáří přirozeně ztrácí a žijí spokojený život bez ní,“ říká Petr Weiss. „Neměli bychom v nich vyvolávat dojem, že něco není v pořádku. Prožívání sexuality je vždycky velmi individuální.“

Pán sexu

Japonsko je podle statistik nejen nejstarší zemí planety (prvenství dosáhlo v roce 2006), ale také jednou z těch nejméně sexuálně aktivních. Průzkum Světové zdravotnické organizace v roce 2008 odhalil, že jedna čtvrtina všech japonských manželství se v posledním roce erotickým hrátkám vůbec nevěnovala. Po padesátce pak definitivně vychládá dokonce 37 procent všech párů. Co ovšem Japonci málo dělají, na to se zjevně rádi dívají. A nejrychleji rostoucí segment zdejšího pornografického průmyslu nyní tvoří filmy s dříve narozenými herci a herečkami.

Hlavní hvězdou žánru, jíž si povšimla i západní média, je muž s uměleckým pseudonymem

Šigeo Tokuda. Dnes je mu skoro 80 let a natočil už stovky filmů – údajně aniž by si jeho úspěšné kariéry povšimla manželka, s níž jinak tráví spokojené stáří v tokijském bytě. Tokuda, jehož v natáčení nezastavil ani infarkt, vnesl do tématu seniorského sexu nečekanou tezi: od věkovitých milovníků se můžeme hodně učit. Tak to alespoň vypadá v jeho filmech, kde stařec obvykle představuje jakéhosi guru sexu, jenž rozdává lekce žačkám ve věkovém rozmezí 20–80 let.

Jeho snímky se dobře prodávají, ostatně tržby v kategorii „starého porna“ se během dekády v Japonsku zdvojnásobily. Zasloužilé celebrity sice berou až padesátkrát nižší honoráře než mladé krasavice, ale podle lidí z branže se můžou utěšovat tím, že jejich práce má jistý společenský smysl. „Staří muži si myslí, že to taky dokážou, když to dokázal on,“ tvrdí o Tokudových filmech jejich režisér Gaiči Kono. „Cítí se bezpečnější a povzbuzení.“

Šigeo Tokuda • Zdroj: Archiv

[Další články z týdeníku Respekt 38/2014](#)

Předchozí:

[Mladá elita v Číně se dramaticky mění](#)

Tomáš Lindner

14. 9. 2014

Následující:

[Dostanu vás](#)

Kateřina Čopjaková

14. 9. 2014